

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 194/2021
20.05.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у правној ствари предлагача АА из ..., чији је пуномоћник Тијана Николић, адвокат из ..., против противника предлагача ББ из ..., чији је пуномоћник Дејан Укропина, адвокат из ..., ради одлучивања о захтеву за враћање детета, одлучујући о ревизији предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Новом Саду Гж 6729/20 од 09.10.2020. године, у седници већа одржаној 20.05.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија предлагача изјављена против решења Вишег суда у Новом Саду Гж 6729/20 од 09.10.2020. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев противника предлагача за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Решењем Вишег суда у Новом Саду Гж 6729/20 од 09.10.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба предлагача и потврђено решење Основног суда у Новом Саду Р4 2/2019 од 14.07.2020. године, којим је одбијен захтев предлагача за враћање мал. ВВ, рођеног ... године, у ... и обавезан предлагач да противнику предлагача накнади трошкове поступка у износу од 177.750,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате, док је захтев противника предлагача за накнаду трошкова у већем износу од досуђеног одбијен. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви странака за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажног решења донетог у другом степену, предлагач је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Противник предлагача је поднела одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/2011, 49/2013-ОУС, 74/2013- ОУС, 55/2014, 87/2018, 18/2020, у даљем тексту: ЗПП) па је оценио да ревизија предлагача није дозвољена.

Правноснажним решењем, применом материјалног права из Конвенције о грађанско-правним аспектима међународне отмице деце („Службени лист СФРЈ-

Међународни уговори” бр. 7/91), одредби Породичног закона и Конвенције о правима детета одбијен је захтев предлагача за враћање мал. детета у ..., након оцене да се мал. дете интегрисало у новој, стабилној породичној средини код мајке, да би налагање враћања у ... код оца за дете било стресно, какве би последице изазвало и одвајање од мајке и промена животних околности, због чега удовољење постављеном захтеву не би било у најбољем интересу мал. детета. Притом је утврђено да је противник предлагача стекла право старања над мал. дететом према одлуци суда у ..., да је мал. дете одведено из ... уз сагласност предлагача односно у договору са противником предлагача (због чега се задржавање детета у Србији не сматра незаконитим), али да, без обзира на то што је мал. дете задржано у Србији без потпуне сагласности предлагача, није у најбољем интересу детета да буде враћено у ..., о чему се изјаснио и судски вештак психијатријско-психолошке струке.

Циљеви Конвенције о грађанско-правним аспектима међународне отмице деце, у смислу члана 1. су: а) да обезбеди што хитнији повратак деце незаконито одведене или задржане у некој држави уговорници; б) да се права на старање и виђање са дететом по закону једне од држава уговорница стварно поштују у другој држави уговорници.

Према одредбама члана 12. став 1. наведене Конвенције, ако је дете незаконито одведено или задржано у смислу члана 3. Конвенције, а на дан почетка поступка пред судским или управним органом државе уговорнице, у којој се дете налази, је протекло мање од годину дана од дана незаконитог одвођења или задржавања детета, односни надлежни орган ће наложити хитан повратак детета.

Према члану 13. Конвенције, без обзира на одредбе претходног члана, судски или управни орган државе којој се упућује захтев није дужан да наложи повратак детета ако лице, институција или друго тело које се супротстављају његовом повратку докаже: а) да лице, институција или друго тело које се стара о личности детета није стварно остваривало право на старање у време одвођења или задржавања или да се било сагласило или накнадно пристало на одвођење или задржавање; б) да постоји озбиљна опасност да би повратак изложио дете физичкој опасности или психичкој трауми или га на други начин довео у неповољан положај.

Чланом 20. Конвенције је прописано да се повратак детета на основу одредаба члана 12. може одбити ако би то представљало кршење основних принципа заштите људских права и основних слобода државе којој је упућен захтев.

Према члану 19. Конвенције одлука на основу ове конвенције у вези са повратком детета неће се сматрати мериторном о било ком питању у вези са правом на старање о детету.

Како посебним прописима нису уређена правила поступка пред редовним судом за примену Конвенције о грађанско-правним аспектима међународне отмице деце, на основу одредаба члана 1. став 2. Закона о ванпарничном поступку, у поступку захтева за повратак детета примењују се опште одредбе Закона о ванпарничном поступку, јер се не ради о спору за заштиту повређеног или угроженог права, да би се непосредно могле применити одредбе Закона о парничном поступку, с обзиром на одредбе члана 19. Конвенције која одређује правну природу налога о повратку детета, као немериторне одлуке.

Оцењујући дозвољеност ревизије предлагача против наведене другостепене одлуке, у смислу члана 410. тачка 5. ЗПП, у вези са чланом 27. Закона о ванпарничном поступку, Врховни касациони суд је закључио да одлуке о захтеву за повратак детета у смислу члана 3. и 14. у вези члана 19. наведне Конвенције, по својој правној природи нема карактер мериторне одлуке о праву на старање већ хитног извршног налога за повратак детета као привремене мере *sui generis* (привремене одлуке посебне врсте) којом се поступак одлучивања о праву на старање детета не завршава, због чега је ревизија предлагача у овој ванпарничној ствари недозвољена.

Из наведених разлога, применом члана 413. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Противнику предлагача не припада право на накнаду трошкова ревизијског поступка, јер састав одговора на ревизију није била нужна радња за одлучивање у ревизијском поступку, па је применом члана 165. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа- судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић